GRIGORE VIERU – BIOGRAPHICAL, INTELLECTUAL, LITERARY AND SPIRITUAL PATH

Elena-Silvia Terpan
PhD Student, University of Pitești

Abstract: Grigore Vieru's work stands under the sign of the absolute, of the sacred, of the natural, being marked by orality. Through his poetic creation, Grigore Vieru fights for belonging to the Romanian identity space, fights for the preservation of the Romanian language, of the Romanian national spirit, helping Bessarabia to breathe the clean and pure air of Romanian culture. Grigore Vieru writes about mother, about the country, he writes about childhood, about the blade of grass, he writes about happiness, but also about sadness. He writes about life and death. Thus, by writing and fighting permanently, he becomes a symbol, known and respected in Bessarabia, a valuable writer belonging to the postwar period of Romanian literature.

Keywords: creation, poetry, identity space, Romanian language, God, nature, mother, childhood, orality, symbol.

Motto:„ Cât sunt atâta cânt și cât cânt atâta sunt ” (cântec popular)

Grigore Vieru, în literatura română postbelică , este considerat „mesagerul Basarabiei victimizate”[1]

Grigore Vieru , vine pe lume , într-o familie de țărani, la 14 februarie 1935, în satul Pererita de pe malul Prutului. E un sat situat vis-à-vis de Miorcanii lui Ion Pilat, într-o familie de plugari. Din fragedă pruncie, poetul trăiește suferința. Îi moare tatăl biologic, Pavel, când avea șase luni. Pierde și pe tatăl vitreg, pe frontul celui de-al doilea război mondial. Mama sa, Evdochia, îl crește singură până în 1981, anul morții sale.

Școala primară o urmează în satul natal. (1942-1949). În acea perioadă , a fost educat că peste Prut sunt spioni români. Dacă-i prindea, era felicitat în fața tuturor:

„*Priveam ore întregi cu ocheanul peste Prut să prind astfel de spioni. I-am aflat mai târziu. Ei se numeau: Eminescu, Blaga, Bacovia, Arghezi, Nichita, Păunescu, Sorescu”...*

Studiază la Institutul Pedagogic „Ion Creangă” din Chișinău (1953-1957). Astfel, el are prilejul să citească pentru prima dată, prin crăpăturile băncii, versurile eminesciene, deși exista pericolul de a fi prins citind cărți, având autori români.

Grigore Vieru are debutul editorial la 22 de ani cu o plachetă de versuri pentru copii, *Alarma*. Acestui debut îi urmează alte versuri pentru copii, *Muzicuța*. Poetul își pregătea astfel, micuții cititori pentru marea literatură. Scriitorul Nicolae Dabija mărturisea că Grigore Vieru i-a furat copiii: aceștia nu citeau versurile tatălui său, ci pe cele scrise de Grigore Vieru.

În anul 1958 devine membru al Uniunii Scriitorilor din R.S.S. Moldovenească.

Despre frumusețea și sensibilitatea poeziei vierene,scriitorul Marin Sorescu consemna:„Prin iarba verde de acasă/ Cu lanțul de rouă la glezne”, Grigore Vieru, poetul cunoscut și necunoscut nouă, dar care merită cea mai mare atenție , lasă o dâră proaspătă ca lacrima de copil. El atacă poezia frontal și cu cea mai mare simplitate, cu candoarea și nevinovăția celor care umblă pe acoperișuri. Așa cum pe copii, câinii nu-i mușcă și frigul nu-i taie, așa cum pe somnambuli îi ține aerul, artiștii umblă pe muchea dealului și muntelui din

[1] Ungheanu , Mihai, Prefață la Volumul - Grigore Vieru, „Văd și mărturisesc”, Editura Minerva, 1996

cuvinte, cu lira sub braț, nepedepsiți cu prăbușirea. Căci și acolo sus este tot cer natal și nu te poate lăsa să te prăbușești."[2]

Publică aproape anual poezii: *La fereastra cu minuni* (1960); *Bună ziua, fulgilor*; *Ce poezie știi tu*; *Făt-Frumos*; *Curcubeul* (1961); *Poezii*; *Soarele cel mic* (1963).

Poetul publică, în revista „ Nistru" în 1964, poemul „*Legământ. Lui Mihai Eminescu"*: *„Știu: cândva la miez de noapte/ Ori la răsărit de soare/ Șterge-mi-s-ar ochii mie/ Tot deasupra cărții sale*".

El primește pentru volumul *Ceasornicul pădurii* (1965), prefațat de I. Druță, premiul republican pentru literatură si artă. I. Druță realizează și prefața cărții „*Numele tău* (1968), cu versuri dedicate lui Eminescu, Arghezi, Blaga, Brâncuși, Labiș, Sorescu etc. Această carte este apreciată de critica literară drept cea mai originală carte de poezii. Este de subliniat faptul că dedicațiile pentru scriitorii români sunt primele din lirica basarabeană postbelică. În același an, vede lumina tiparului prima monografie dedicată lui Grigore Vieru, *Mirajul copilăriei*, aparținând criticului și istoricului literar Mihai Cimpoi.

Poetul Grigore Vieru a publicat și versuri pentru copii: *Duminica cuvintelor* (1969), *Codrule, codruțule*, *Abecedar* (1970).

„*Am simțit nevoia acestui abecedar pentru copiii care acum buchisesc. Să-i învățăm limba română de la această vârstă. Am fost atât de «lacom» încât am introdus aproape toți scriitorii români clasici*".

Un volum important este *Trei iezi* (1970), în care poetul introduce poezia *Tricolorul*. Aceasta carte a simbolizat începutul redeșteptării conștiinței naționale. Drapelul național era adus în imaginea cititorilor, indiferent de vârsta lor, sub forma metaforei, a unui curcubeu cu trei culori. Prin semnificațiile pe care le oferea, cartea a fost considerată un pericol, fiind retrasă din librării. Poetul continuă să scrie. El publică alte și alte volume : *Cântece de dragoste* (1971), *Versuri* (1971), *Soare, Soare* (1972).

Criticul literar Nicolae Manolescu[3] considera faptul că principala calitate a poeziei vierene este oralitatea, observând faptul că poetul preferă să folosească formele orale de expresie, comparativ cu Nichita Stănescu, sau cu alți poeți din aceeași generație. Nicolae Manolescu subliniază evidențiază cantabilitatea rostirii poetice vierene, exemplificând în acest sens, versurile poeziei „Tăcerea mamei".

Nichita Stănescu se pronunța asupra creației lui Grigore Vieru, în felul următor : „Grigore Vieru este un mare și adevărat poet. El transfigurează natura gândirii în natura naturii. Ne împrimăvărează cu o toamnă de aur. Cartea lui de inimă pulsează și îmi influențează versul plin de dor de curata și pura limpezire."[4]

La întrebarea: „- Ce înseamnă Eminescu, în destinul Dumneavoastră poetic?", scriitorul Grigore Vieru a răspuns: „ - Răspundere, în primul rând. Eminescu este izvorul. Este lacrima de foc a Universului. Suntem un dor de noi înșine («cunoaște-te pe tine însuți»), sunt un dor al Universului."[5]

Poezia viereană este „cântec". Ea poate fi interpretată ca fiind cântec al naturii, transformat în „glasul străfundurilor (pământului), în murmurul izvorului și vuietul mării, în «tăcere ce cade pe tăcere» („ Iubito"), în ploile cerurilor, în trilurile păsărilor, în harfa vântului,

[2] Sorescu , Marin, „Grigore Vieru și lirica esențelor", Prefață la volumul„ Grigore Vieru„Izvorul și clipa", București, Editura Albatros, 1981, material publicat în Academica„ Grigore Vieru, Poetul", Editura Știința, 2010, p.117

[3] Manolescu, Nicolae, „ Mamă , tu ești patria mea", articol publicat în săptămânalul„ România literară", 2 februarie 1989, material publicat în Academica„ Grigore Vieru, Poetul", Editura Știința, 2010, p.59

[4] Bahnaru, Vasile , Eseu despre armonia dintre liric și mesianic, publicat în Academica, „ Grigore Vieru , Poetul", Editura Știința , 2010, p. 84

[5] Vieru, Grigore, vol.„ Rădăcina de foc", Confesiuni, cap.„ Lucrarea în cuvânt", Editura Univers, 1988, p.334

în pașii copiilor, în tăcerea morților și a stelelor, în zumzetul albinelor, în înfricoșătorul glas al pustiului nemărginit, în cuvintele rezemate de Dumnezeu (*Logosul şi muzica*).”[6]

Lirica lui Grigore Vieru poartă amprenta folclorului și a eminescianismului. A fost influențată și creația poetică a lui Tudor Arghezi. S-a întâlnit ideatic și cu poezia blagiană. Nu a fost străină nici de ecourile poeziei lui Octavian Goga sau a poeziei lui Vasile Voiculescu. Grigore Vieru, prin creația sa poetică a oferit un suflu original. Poezia sa s-a remarcat și prin dialogul existențial purtat între Viață și Moarte. Viața afost prezentată într-un mod luminos , în versurile vierene iar moartea, a primit reprezentarea mioritică, din perspectiva acceptării ei, cu seninătate, o acceptare a unui destin implacabil.

Grigore Vieru reușește, în anul 1973 să cunoască Patria-mamă: „*Am cunoscut România abia în 1973. Mergeam prin Herăstrău şi citeam inscripţiile cu litere româneşti: «Nu rupeţi florile! Nu călcaţi iarba!». Citeam cu lacrimi, ca pe nişte poeme; atât de frumoasă e limba noastră. M-a încolţit gândul să rămân in România, să cer azil politic. Dar mi-am dat seama că nu sunt realist. M-ar fi returnat la Chişinău şi de acolo eram trimis in Siberia Aşa era convenţia dintre cele doua state, şi autorităţile româneşti erau obligate să mă extrădeze. Apoi m-a cuprins un alt gând tainic să plec ca turist într-o ţară occidentală, să cer azil politic, să-mi schimb numele, să mă strecor în România, cu nume schimbat şi să mă aşez la o stână ca ajutor de cioban, să pot respira cerul ţârii mele. Şi Dumnezeu m-a ajutat să ajung nu la o stână, ci la Academia Română*”.

Poetul revine, în anul 1974, în România. A fost invitat de Zaharia Stancu. A revenit și în 1977. Anul 1982 este anul în care semnează scenariul de la filmul lui Ion Popescu-Gopo, *Maria-Mirabela*, pe muzica lui Eugen Doga.

Se pot aminti și alte titluri de volume de versuri vierene: *Aproape* și *Numărătoarea* (1974), *Mama* (1975), *Un verde ne vede* (1976), *Steaua de vineri* (1978, cu o binecuvântare de Nichita Stănescu, prima carte apărută în Țară, la Iași), *Albinuța*, *Fiindcă iubesc* și Să crești mare (1980).

Criticul literar Tudor Nedelcea formula următoarea apreciere: „Grigore Vieru face parte din Școala Basarabeană. Asemenea Școlii Ardelene, care a cultivat cultura și civilizația latină și cultul pentru valorile autentice , netezând calea unirii Transilvaniei cu Țara , Școala Basarabeană (avându-și corifei pe Grigore Vieru, Mihai Cimpoi, Nicolae Dabija, Valeriu Matei, Leonida Lari, D. Matcovschi, Anatol Codru, Emil Loteanu, Eugen Doga ,etc dar și pe bucovineanul Vasile Tărățeanu) a dovedit, prin propria creație că avem, cum spusese anterior Al. Mateevici, o singură cultură, o singură limbă, un singur popor.Ambele școli au demonstrat rolul intelectualității în cunoașterea , cultivarea și apărarea identității naționale.”[7]

Un moment important este întâlnirea cu Doina și Ion Aldea Teodorovici, o întâlnire care a rodit pentru poet, materializată în colaborări viitoare, cu aceștia. Astfel, cântecul „*Iartă-mă”* este primul cântec închinat mamei, ca ființă biologică, dar și Țării-mamă. Acest cântec a schimbat cursul muzical, din perspectiva interpretării și compoziției, pentru soții Teodorovici.

Gheorghe Grigurcu scrie despre mesajul patriotic al poeziei vierene: „Poetul Grigore Vieru poate fi văzut ca un fel de Octavian Goga al Basarabiei. Ca și poetul pătimirii Ardealului împrăștie vâlvătăile unui crez național, programatic care impune printr-o justificare intrinsecă, înfățișând o angajare, e drept extraestetică, însă nu de natură a submina arta cuvântului, ci a corobora prin valențele sale afective. Ne putem aminti de considerațiile prin care Titu Maiorescu îl saluta, fără a se situa în contradicție cu sine însuși, pe tânărul Goga, îmbrățișându-i patriotismul. Cea a lui Grigore Vieru e dimensionată pe idealul încă neîmplinit al unității pământului românesc, drept care se cuvine a o lua ca atare, fără a exagera semnificația factorilor

[6] Cimpoi, Mihai, „Grigore Vieru, Poetul- Simbol”, studiu publicat în vol „ Academica, Grigore Vieru, Poetul, p.27

[7] Nedelcea, Tudor, „Grigore Vieru sau pătimirea basarabeană”, Editura Sitech, Craiova, 2023, p.80

colaterali ai unor alianțe dubioase pe care, pe plan biografic, le-a contractat bardul basarabean, ca și de altfel, predecesorul său, marcat de regretabile prestații politicianiste."[8]

Antologia poetică viereană *Izvorul și clipa* apare în 1991, la Editura Albatros. Aceasta a fost realizată de Mircea Radu Iacoban. A fost prefațată de scriitorul Marin Sorescu și avut un desen aparținând lui Sabin Bălașa.

Conștientizarea valorii operei vierene a dus la recunoașterea calităților scrisului acestuia, la recunoașterea în poeziile poetului a iubirii sale pentru limba română, iubire simțită și înțeleasă ca o formă de respect pentru sine. Limba română este limba care unește pe românii de pretutindeni. Creația poetică viereană degajă simțire românească specific eminesciană. Poezia lui Grigore Vieru are și rolul de a cultiva un ascuțit sentiment al valorilor naționale, sentimentul apartenenței la spațiul identitar românesc.

„ Poezia lui Grigore Vieru nu este un nod gordian, ci semnul redefinirii unui adevăr privind identitatea și unitatea noastră etnolingvistică. Unitar, în discursul său poetic, Grigore Vieru a reconstituit și a redefinit o frăție de sânge și una de cuvinte. Opera lui este semnul unei mari contribuții la reunificarea mentalității creative, spirituale, pe care alții au dorit să o destrame. Când vorbim despre multiculturalitate, trebuie să recunoaștem forța de impact a poeziei lui Grigore Vieru și pe plan european, semn că Prutul nu are granițe numai cu România, dar și cu Sena, și cu Tamisa."[9]

Alte scrieri importante din creația poetică aparținând lui Grigore Vieru sunt următoarele : *Taina care mă apără* și *Poezii* (1983), *Scrieri alese* (1984), *Lumina toamnei* (1985), *Poezii de sama noastră* (1986), *Cel care sunt* (1987), *Rădăcina de foc.*

Volumul Rădăcina de foc este publicat în anul1988 și are un cuvânt înainte scris de Ioan Alexandru, o prefață aparținând lui Victor Crăciun și ilustrația lui Sabin Bălașa, sub îngrijirea lui Arcadie Donos.

Grigore Vieru a fost și un scriitor religios. Scriitorul afirma: „Scriu pentru că vreau să-l văd pe Dumnezeu de-aproape."[10]

Poetul a recurs la sacralizare, din nevoia de Divinitate. A sacralizat maternitatea, a sacralizat copilăria, fericirea materializată prin simplele bucurii trăite, dar și suferința. Aceste trăiri, bucuria, tristețea nu sunt doar ale poetului, sunt ale ființei omului.

Poetul vorbește despre lumina primordială vorbește despre lumina începutului de lume, într-o manieră asemănătoare uneori, cu cea întâlnită în poezia lui Lucian Blaga.

„Bună dimineața, nădăjduire: / pom aproape sălbăticit! / Rămâi !/ Mai rămâi încă verde / o clipă, un ceas, o zi. / Și mâine,/ mâine mă vei găsi oglindit/în răsăritul întreg, / în toată lumina neîncepută a lumii / prin care palid trece / secera Lunii."(„Bună dimineața!").

Drumul său artistic nu a fost doar succes.

Este de amintit faptul că în 1985, i se interzice un spectacol literar-muzical la Chișinău, dar i se conferă titlul de maestru emerit al artei. Scriitorul Grigore Vieru împlinea atunci, 50 de ani.

Pentru creația sa poetică plină de valoare ideatică și expresivitate, poetul Grigore Vieru primește numeroase distincții și onoruri: diploma de onoare „Andersen" a Consiliului Internațional pentru Copii și Tineri (1988), deputat al poporului după dezghețul gorbaciovist (1989), laureat al Premiului „Eminescu", membru de onoare al Academiei Române (1990), „scriitor al poporului în R. Moldova" 1992), propus de Academia Română pentru premiul Nobel pentru pace (1992), Ordinul Republicii la Chișinău (1996), premiul de poezie al Fundației Scrisul Românesc (1997 și 2000), premiul Festivalului International de poezie

[8] Grigurcu , Gheorghe, „ Poezie de patrie, Săptămânalul „ România literară", 30 iulie , 2003, articol publicat în Academica, „Grigore Vieru, Poetul", p.62

[9] Coșovei, Traian, „ Revista Limba română",nr.1-4, 2009„ Grigore Vieru -un spirit care a aprins cuvintele neamului românesc", articol publicat în Academica, „ Grigore Vieru, Poetul", Editura Știința, 2010, p.285

[10] Vieru, Grigore , „ Mișcarea în infinit", partea a III a

„Mihai Eminescu" din Uzdin-Serbia, medalia guvernamentală a României „Eminescu” (2000), cetățean de onoare al Craiovei (2003), „Doctor Honoris Causa” al Universității „Ion Creangă” din Chișinău (2005) și al Academiei de științe a R. Moldova (2007), Medalia de Aur a Organizației Mondiale de la Geneva pentru Proprietatea Intelectuală (2008), premiul de stat al R. Moldova (2007), premiile Lucian Blaga și Tudor Arghezi (2007).

Sunt publicate și alte monografii dedicate creației sale: *Întoarcerea la izvoare* de Mihai Cimpoi (1985), *Poet pe Golgota Basarabiei* de Stelian Gruia (1995), *Grigore Vieru, omul și poetul* de Fănuș Băileșteanu (1995), *Duminica Mare a lui Grigore Vieru* de Theodor Codreanu (2004), alte volume fiind prefațate de Mihai Cimpoi, Eugen Simion, Victor Crăciun, Mihai Ungheanu, Adrian Dinu Rachieru etc. precum și mai multe CD cu cântece pentru copii pe versurile sale sau versuri pentru muzica clasică (Mozart, Beethoven, Ceaikovski, Bach, Shümann, Brahms, Chopin, Enescu, Porumbescu).

Volumul 1 din ultima sa carte, este publicat în anul 2001. Este vorba despre volumul *Taina care mă apără*. *Opera completă*, ediție realizată de Grigore Vieru și Daniel Corbu, itinerar biografic și bibliografic de Daniel Corbu, prefațată de Mihai Cimpoi și postfațată de Theodor Codreanu. Volumul doi, *Confesiuni necesare*, a urmat să fie editat post-mortem.

În deschiderea volumului„Taina care mă apără”, poetul Grigore Vieru, se confesează cititorului:„ Îmi amintesc cum, în copilărie , mama nevoiașă, ca toate văduvele de război , cocea mălai. Așa se numea prin părțile noastre-*mălai,*-pâinea făcută din două jumătăți de făină:una de grâu ori secară și alta din porumb. Acel mălai era pâinea noastră cea de toate zilele.Îmi părea nespus de gustos, chiar și atunci, când, spre sfârșitul săptămânii , era atât de aspru încât îmi rănea cerul gurii. De Paște , însă , nu știu cum făcea măicuța, că pasca noastră ieșea la fel de dulce și aurie ca la toți gospodarii. Nu știu cum făcea dânsa că, de Crăciun, colăceii ei pregătiți pentru colindători erau la fel de albi și frumoși ca la casele mai avute.

La fel se întâmplă și cu scrisul meu.Zilele de Paște și de Crăciun, pentru mine sunt cele ale inspirației, când pâinea unui poem, a unui cântec sau a unui aforism se nimerește frumoasă.Atunci mă simt cel mai fericit om din lume.”

„....Bineînțeles că nu aștept întotdeauna binecuvântarea șu binefacerea clipei divine.”[11]

Grigore Vieru a semnat articole de critică, artă și literatură, a făcut cu succes gazetărie, a tradus în limba română și a fost tradus în numeroase limbi, a scris versuri pentru muzica clasică și a fost pus pe note de compozitori renumiți (Eugen Doga, Ion Aldea Theodorovici, T. Chiriac, N. Botgros, N. Caragia, Iulia Țibulski etc), în interpretarea unor soliști prestigioși (Tudor Gheorghe, Maria Bieșu, Mirabela Dauer, Anastasia Lazariuc, I. Suruceanu, Olga Ciolacu etc.).

Fire plăpândă și sensibilă, cu un înnăscut cult al prieteniei și iubirii de oameni, Grigore Vieru a fost iubit dar, uneori și contestat, ca și Iisus. Întotdeauna însă a fost recunoscut ca lider al redeșteptării naționale din Basarabia și Bucovina. Este creatorul, în sensul acesta a unei adevărate școli basarabene (M. Cimpoi, N. Dabija, D. Matcovski, Valeriu Matei, I. Hadârcă, Anatol Codru, Arcadie Suceveanu, Nina Josu, I. Vatamanu, Andrei Strâmbeanu etc.), aceasta fiind asemănătoare *Școlii Ardelene*.

Grigore Vieru a fost o astfel de personalitate puternică, „Un poet cu lira-n lacrimi”, cum l-a definit Eugen Simion, „*poet născut din miresmele și durerile pământului său, așezat - după o vorbă cunoscută - în calea răutăților,* [care] *nu se rușinează să-și poarte tragedia și iubirea pe față*”.

Scriitorul Grigore Vieru se confesa „ Am răsărit ca poet din frumusețea, bogăția și tainele limbii române, căreia îi voi rămâne îndatorat până la capătul vieții.”, într-un admirabil text, intitulat semnificativ„ Testament”[12]

[11] Vieru, Grigore„Taina care mă apără”, Princeps Edit, Iași, 2008, p.5

[12] Bantoș, Alexandru , antologia „ Limba română este patria mea”, Ediția a II a , Chișinău, 2007-2008, p.342

Grigore Vieru a fost impulsionat de visul unității românești. Acesta l-a ajutat să reziste în cele mai dificile momente, să caute și să găsească modul original de a-și păstra demnitatea de scriitor, alături de spiritul de cetățean, presat de dictatură de dictatură.

„ România este o țară plină de câmpii, munți, ape, cântece, istorie și granițe.”[13]

Leons Briedis, scria într-un„ Cuvânt de suflet”, admirativ, referindu-se la creația poetică viereană: Se spune că un poet adevărat știe cum să-și împace cuvântul cu sufletul și să posede harul cuvântului de suflet. Aceste cuvinte se referă din plin la creația poetului Grigore Vieru, care nu numai creează cum trăiește, ci trăiește cum creează.

„Când mă gândesc la poezie, spune el, mi se face groază că nu pot cosi ca tatăl meu și că femeia dragă mă poate uita. De aceea, mă gândesc mereu la poezie, de parcă n-aș fi om, ci numai poezie.”[14]

Poetul are meritul de a fi creat o mitologie personală, în care mama este pivotul existenței sale, fapt regăsit nenumăratele sale poezii despre mamă. Pentru Grigore Vieru mama are dimensiuni ideale, polivalente. Această realitate este determinantă de faptul că poetul care nu și- a cunoscut tatăl, mort în război, și-a îndreptat întreaga energie a sentimentelor, către mamă, care a devenit centrul universului său, reazemul de care avea atâta nevoie, alături de Dumnezeu. Astfel, mama idolatrizată de poet, are două inimi, una pentru bucurie, alta pentru tristețe :„Ai două inimi mamă ! / Se văd în ochii tăi / Ca spice mari și coapte/ Ce sub un cer de arșiți / Se scutură uitate / Pe sfintele lor vii.” („ Ai două inimi, mamă”).

„ Grigore Vieru este un poet al originilor , al izvoarelor ființei sale biografice și artistice , căci el exaltă, în primul rând mama, satul, poprul , graiul , ca trepte ale unei ineluctabile ontogeneze, apoi graiul, proverbele, creațiile populare și pe Eminescu, modelele sale, la fel de ineluctabile întru devenirea artistică. Cu aceste repere, căile de desfășurare a cunoașterii poetice fiindu-i extrem de clare lui Grigore Vieru, și creația sa va fi caracterizată printr-o adâncă simplitate.”[15]

Concluzionând, poetul Grigore Vieru a reușit să-și urmeze în fidel, înaintașii, „lacrima lui Eminescu”, după cum îi plăcea să se numească, ajunge să se identifice prin faptele sale, prin viața trăită, cu destinul Basarabiei. A redat în creația sa poetică suferințele și speranțele basarabenilor, ducând această luptă pentru renaștere națională, pentru limba română, pentru alfabetul latin, pentru imnul și tricolorul național.

„Poți trăi, respira, crea, râde și plânge numai în limba ta, ne spunea Poetul, în timpuri de tristă amintire în memorabila poezie *În limba ta,* vremuri în care era un act de mare curaj să afirmi așa ceva. ”[16]

BIBLIOGRAPHY

Academica, *Grigore Vieru,* Poetul, Editura Știința, 2010

Cimpoi, Mihai, „Grigore Vieru, poetul arhetipurilor*”, Studii monografice, 2009-2010*

Dinescu, Viorel, Revista„ Săptămâna” nr 7 , februarie 1989

Mătcaș Nicolae, articolul„ Apostol al pământului nostru”, Revista Limba Română, NR. 1-4, 2009 Bantoș, Alexandru , antologia „ Limba română este patria mea”, Ediția a II a , Chișinău, 2007-2008 Coșovei, Traian, „ Revista Limba română”,nr.1-4, 2009„ Grigore Vieru

[13] Vieru, Grigore, „ Sunt iarbă , mai simplu nu pot fi, publicația„ Ziua”, 29 ian.2009„ interviu de Mihai Barbu, p. 19

[14] Briedis, Leons, Prefață la volumul Grigore Vieru, „Piekdienas Zvaignezne/ Steaua de vineri, traducere de L. Briedis, Editura Liesma , 1988

[15] Dinescu, Viorel, Revista„ Săptămâna” nr 7 , februarie 1989 , articol publicat și în Academica, „Grigore Vieru,Poetul”, Editura Știința, Chișinău, 2010

[16] Mătcaș Nicolae, articolul„ Apostol al pământului nostru”, Revista Limba Română, NR. 1-4, 2009, articol publicat și în „Academica, Grigore Vieru, poetul, p.340.

-un spirit care a aprins cuvintele neamului românesc", articol publicat în Academica, ,, Grigore Vieru, Poetul", Editura Știința, 2010

Cimpoi, Mihai, ,,Grigore Vieru, Poetul- Simbol", studiu publicat în vol,, Academica, ,,Grigore Vieru, Poetul"

Grigurcu , Gheorghe, ,, Poezie de patrie, Săptămânalul ,, România literară", 30 iulie , 2003, articol publicat în Academica, ,,Grigore Vieru, Poetul"

Sorescu , Marin, „Grigore Vieru și lirica esențelor", Prefață la volumul,, Grigore Vieru,,,Izvorul și clipa", București, Editura Albatros, 1981, material publicat în Academica,,, Grigore Vieru, Poetul", Editura Știința, 2010

Manolescu, Nicolae, ,, Mamă, tu ești patria mea", articol publicat în săptămânalul,, România literară", 2 februarie 1989, material publicat în Academica,,, Grigore Vieru, Poetul", Editura Știința,

2010

Bahnaru, Vasile , Eseu despre armonia dintre liric și mesianic, publicat în Academica, ,, Grigore Vieru Poetul", Editura Știința , 2010

Vieru, Grigore, vol.,, Rădăcina de foc", Confesiuni, cap.,, Lucrarea în cuvânt", Editura Univers, 1988.